

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/13

Karar No : 1980/77

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Hasan Göktaş

O L A Y : Yapılan bir ihbar üzerine 27.9.1978 gününde, sanığın kiracı olarak oturduğu evde bir adet tabanca, dört adet tabanca mermisi, bir adet kılıf 11 dürbün, ayrıca bahçede toprağa gömülü Amerikan yapısı bir adet savunma, bir adet taarruz el bombası bulunmuştur. Nusaybin Cumhuriyet Savcılığı talepname ile o yer Sorgu Hakimliği'ne kamu davası açmış, Nusaybin Sorgu Hakimliği'nin 30.11.1978 günlü kararname ile de Türk Ceza Yasası'nın 264/1 ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddeleri uyarınca duruşma yapılmak üzere Nusaybin Asliye Ceza Mahkemesi'nde son tahkikatın açılmasına karar verilmiştir.

Nusaybin Asliye Ceza Mahkemesi, sanıkla yakalanan el bombalarının Türk Ordusunda kullanılan silahlardan olduğu, sanığın eyleminin 1632 sayılı Yasa'nın değişik 192. maddesi yoluyla aynı Yasa'nın 131/1-2. maddeleri kapsamına girdiği, sanığa atılı suçun 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde sayılan suçlardan olduğu, Anayasa'nın 124. maddesinde belirlenen sıkıyönetim ilân nedenleri gözönüne alınınca davaya bakmanın mahkemenin görevi dışında kaldığı gerekçesiyle 17.5.1979 gününde, 1979/129-87 sayı ile görevsizlik kararı vermiştir.

Diyarbakır-Hakkari-Mardin-Siirt-Urfa İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce yapılan sorgulama sonunda, suçun; sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan olduğu gerekçesiyle verdiği hükümlülük kararı, sanık vekilinin temyiz istemi üzerine, Askeri Yargıtay 1. Dairesi'nce sanığa yükletilen suçun sıkıyönetim ilânına sebep olan suçlardan olmaması, bu durumda davaya bakma görevinin sıkıyönetim askeri mahkemesine ait bulunmaması nedeniyle görev yönünden bozulmuştur. Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nca yapılan itiraz Askeri Yargıtay Daireler Kurulu'nca reddedilmiş ve yukarıda belirlenen bozma kararı uygun bulunmuştur. Bunun üzerine anılan mahkeme 28.12.1979 günlü, 1979/382 sayılı gerekçeli başvurma kararı ile dava konusu olay hakkında Nusaybin Asliye Ceza Mahkemesi'nce de görevsizlik kararı verildiğinden ortaya olumsuz görev uyuşmazlığı çıkmakla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurmak gerektiğine, bu nedenle bozma kararına uyulmasına, olumsuz görev uyuşmazlığı nedeniyle görevli merciin tayini için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına, karara değin duruşmanın ertelenmesine karar vererek başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Başkan Ahmet H. Boyacıoğlu, Üye Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Hakkı Müderrisoğlu, Şeref Tolungüç, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katıldığı 17.3.1980 günlü oturumda, geçici raportör Danıştay Yardımcısı M. İlhan Dinç'ir düzenlediği rapor ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, oturuma; Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu'nun başvurunun yöntemine uygun olmadığı, Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Turan Dinçer'in, başvurunun yöntemine uygun olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2247 sayılı "Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun" un 27. maddesinde (Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce süre ve şekil açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder) biçiminde yer alan kural nedeniyle özün incelenmesine geçilmeden önce, mahkemenin, Yasa'nın 19. maddesine göre yaptığını bildirdiği istemin, yöntemine uygunluğunu incelemek ve bir karara bağlamak gerekmektedir.

Sözü edilen Yasa'nın 19. maddesi; Adli, İdari ve Askerî Yargı yerlerinin, önündeki işten elini çekmeden, görev konusunda bir karar vermesini temin etmek üzere Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurabilmelerine olanak sağlayan yöntemi düzenlemekte ve bu düzenin işleyebilmesini kimi koşulların varlığına bağlamaktadır.

Bir mahkemenin, bu madde hükmüne göre görev konusunda bir karar vermek üzere Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurabilmesi için, ortada; Adli, İdari ve Askerî yargı yerlerinden birisi tarafından kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunması, Yasa'nın 20. maddesinde belirtildiği gibi, o dava nedeniyle görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce verilmiş bir kararın olmaması ve sözü edilen mahkemenin davanın incelenmesi sırasında, görevsizlik kararı vermek suretiyle dosyayı kendisine yollayan yargı mercinin görevli olduğu kanısına varması gerekir.

İstemde bulunan sıkıyönetim mahkemesi; kendisine, görevsizlik kararı verilme suretiyle yollanan davayı, işin özüne girerek incelemiş, ancak bu inceleme sonunda verdiği hükümlülük kararı Askerî Yargıtay'ca görev yönünden bozulmuştur. Bozma üzerine mahkeme, elindeki tek seçeneği kullanmış ve bozma kararına uymuştur.

Bir mahkemenin, görev yönünden bozma kararına uyması, doğal olarak önündeki uyuşmazlıktan elini çekmesi sonucunu doğurur. Yukarıda belirtildiği üzere

2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi; Adli, İdarî ve Askerî yargı yerlerinin, önündeki iş-ten elini çekmeden, görev konusunda bir karar vermesini sağlamak amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurabilmelerine olanak tanıdığına göre bozma kararına uyan ve önündeki iş-ten elini çeken mahkemenin bu olanaktan yararlanması düşünülemez.

Bu koşullar altında, istemde bulunan sıkıyönetim mahkemesi 28.12.1979 günlü, 1979/382 sayılı gerekçeli başvurma kararında; görev yönünden bozma kararına uyduğunu belirttiğine göre; istemin, kararda söz konusu edilmiş olsa bile 19. maddenin saptadığı yönetime uygun olmadığı açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu duruma göre Yasa'nın 19. maddesi-ne uyularak yapılmış bir başvuru yoktur. Öte yandan görevsizlik kararı da kesinleşme-miş bulunduğundan olumsuz görev uyuşmazlığından da söz edilemez.

Açıklanan nedenlerle yöntemine uyulmadan yapılan istem, Yasa'nın 27. maddesi ge-reğince reddedilmelidir.

Ahmet H. Boyacıoğlu ve İsmail Oğuz gerekçeye, ayrıca İsmail Oğuz sonuca katıl-mamışlardır.

SONUÇ: Yöntemine uyulmadan yapılan başvurunun reddine, İsmail Oğuz'un esasta, Ahmet H. Boyacıoğlu ve İsmail Oğuz'un ayrıca gerekçede karşı oylarıyla ve oyçokluğuyla 17.3.1980 gününde kesin olarak karar verildi.

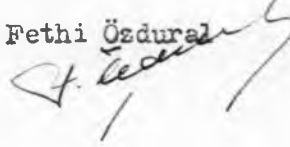
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdemir

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Hakkı Müderrisoğlu

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

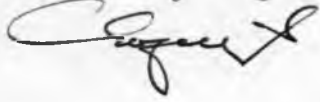
Bu kararın Resmi Gazetede
yayınlanması uygun görüldü
Başkan

KARŞI GEREKÇE YAZISI

Ceza Mahkemelerinin, Yargıtay'ın, göreve ilişkin bozma kararlarına karşı direnmelerine olanak yoktur. Daha açık bir anlatımla, göreve ilişkin Yargıtay'ın bozma kararlarına mahkemeler uymakla yükümlüdürler. Kamu davası ise, Yargıtay'ın bozma kararına uyulmasıyla değil nihai karar verilmesi anında sona erer. Bu nedenle bozma ilâmına uyulduktan sonra, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen yetkinin kullanılacağına ve bozma kararına uyulmakla mahkemenin önündeki davadan elini çektiğine ilişkin çokluk gerekçesine katılmıyoruz.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

İsmail Özü

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/13

KARŞI OY YAZISI

Sınığa yükletilen suçun sakıyönetim ilanına neden olan suçlardan olmamasına göre, davanın genel Adli Yangı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle 2247 sayılı kanunun 19. maddesine uygun bulunan başvurunun kabulüyle Husaybin Asliye Ceza Mahkemesi'nin 17.5.1979 gün ve 1979/129-87 sayılı kararının kaldırılması oyundayım.

Üye

İsmail Oğuz

G/T.